

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Convenția cu România.

Sibiu, 17 Martie n.

In una din zilele trecute aduseseră ziarele maghiare știrea, că prim-ministrul român, domnul Ionel I. C. Brătianu, a comunicat Regelui Carol, cu ocaziunea audienței avute la palat, că toate partidele politice și toți membrii guvernului cer în unanimitate denunțarea convenției Austro-Ungaria, și a cerut consensimentul Regelui pentru a se face denunțarea, dar Regele nu și-a dat învoirea, ci a îndrumat guvernul român să continue pertractările cu guvernul austro-ungar, până se va putea ajunge la o înțelegere multămitoare.

Știrea astfel dată nu se confirmă. Se confirmă însă în forma, că guvernul român e pe cale de a denunța convențiunea comercială cu Austro-Ungaria. Ba „Pester Lloyd” are știrea, că denunțarea s'ar fi făcut deja, cu începere dela 1/14 Martie c. Firește, încercături nu pot urma din faptul acesta, pentru că și după denunțarea convenției mai rămâne în putere un an întreg, în care interval pertractările pot fi continuate și înțelegerea poate fi ajunsă, dacă e dorința, ca convenția să fie legată.

Până acuma nu s'a putut ajunge la înțelegere din următorul motiv: Monarhia noastră e aplicată să reînnoiască convenția sub condițiunea, ca România să poată exporta în monarhia noastră un contingent de vite tăiate cu mult mai mic decum e contingentul acordat regatului sârbesc, nici pe jumătate atât de mare ca regatul român. E adevărat, că României îi acordă monarhia noastră o creștere progresivă din an în an, pe măsura în care va crește numărul vitelor și al rămătorilor în țara românească, dar sub niște con-

dițiuni, pe cari guvernul român nu le poate accepta. Se cer adevărat în schimbul acestei concesiuni niște avantagii cu privire la importul de țesături din Austro-Ungaria, cari nu pot decât să impedeze dezvoltarea industriei de țesături, astăzi destul de înfloritoare în România.

Punctul de neînțelegere este deci acela, că guvernul român cere, ca contingentul de vite exportate în monarhia noastră să fie mai mare decât al Sârbiei, și ca progresivitatea să nu fie legată de condițiunile propuse din partea Austro-Ungariei. Mai sunt apoi și alte puncte de neînțelegere, de însemnătate mai mică, cari ușor pot fi delăturate, cu o mică bunăvoință manifestată din ambele părți.

Cercușurile industriale din monarhia noastră sunt foarte îngrijorate din cauza nelegării convenției, pentru că se tem, că dacă se va mai naște și un războiu, cele mai multe stabilimente industriale vor trebui să dea faliment. Agrariierii însă, din Austria și din Ungaria, au început o agitație în contra acordării unor favoruri mai mari pe motivul, că le sunt din destul periclitare interesele, prin deschiderea graniței pe sama cerealelor din România. Sunt deci în joc două feluri de interese, ale industriștilor și ale agrariierilor, și e greu a se putea spune, cari sunt mai mari și cari ar trebui să fie ținute în vedere la legarea convenției. De aceea curg și pertractările între guvernele interesate atât de încet. Se pare însă, că totuși legarea convenției e posibilă ca o necesitate din partea politicianilor dela noi, căci „Pester Lloyd”, în chestii de acestea o autoritate netăgăduită, pledează într'un articol din numărul de Duminică pentru reluarea pertractărilor, chiar și în cazul, că România ar denunța vechea convenție, și pentru ajungerea cu orice preț la înțelegere cu guvernul român, pentru că

perderile pot să fie foarte mari pentru monarhie în cazul că convenția nu se reînnoiește. Asemenea îngrijorat se arată din acest motiv și ziarul „Az Ujság”, care scria în una din zilele trecute, că războiul vama din România trebuie evitat acuma, când situația esternă cere, ca monarhia să fie în legături de prietinie comercială și economică cu România, amica triplei alianțe. Iar ziarul cu trecere „Budapesti Hirlap” scria nu de mult următoarele: „Ceea ce este mai grav este, că Românii ne denunță convenția. Guvernul maghiar e dator să cântărească la tot cazul bine lucrurile și să judece, dacă în starea actuală politică merită, ca pentru mici interese materiale să perdem un amic, ori să ni-l facem dușman?”

Din toate acestea scoatem convingerea, că și dacă va urma denunțarea convenției din partea guvernului român, pertractările vor fi continuate între guvernele interesate, și se va căuta să se ajungă la înțelegerea dorită, evitându-se astfel războiul vama, care în prima linie pentru noi ar fi desastroas, pentru cei aflători în apropierea graniței.

Situația s'a agravat. Monarhia noastră a cerut dela guvernul sârbesc nouă explicații cu privire la nota ei din urmă, iar explicațiile date sunt și mai nemulțămitoare ca nota însăși. În urma acestui fapt situația s'a agravat și războiul amenință cu isbucnire. Auzim, că s'a ordonat mobilizarea corpului 12 de armată din Sibiu.

Wekerle la Viena. Luni a plecat ministrul-prezident Wekerle la Viena, însoțit de ministrul Darányi și de secretarul de stat Kossuth, ca reprezentant al ministrului Szerezyi. Toți au luat parte eri, Marți, la consultările ținute sub președinția ministrului de externe Aehrenthal, în chestia reînnoirii convenției comerciale cu România. Prim-ministrul Wekerle a fost primit în audiență Marți, înainte de a merge, din partea Majestății Sale.

preocupat fiind de greaua lui stare sufletească. Din cauza aceasta el oferă și fase de maniac. Caracteristica sigură diferențială între neurastenie și melancolie este, că acesta nu poate fi smuls din starea sa psihică prin nimic.

Orice încercare rămâne fără efect, pe când neurastenicul poate fi înviorat, fie și în trăsăc, prin o veste bună, prin o societate plăcută, prin o piesă teatrală amuzantă. Toate aceste îl fac să-și uite puțin „mizeria”. Depresiunea neurastenicului e amestecată cu iritabilitate, are oarecum un fel de caracter agresiv, melancolicul este apatic și resemnat.

Neurastenicul consultă medici, alergă de la unul la altul, umbă din sanatoriu în sanatoriu, încearcă toate felurile de medicamente ce i se recomandă, în speranță, că va da peste cel bun; melancolicul nu încearcă nimic; adăncul lui pesimism judecă a priori toate ca fără nici un rezultat; el n'are nici o voință, și refuză să consulte un medic. Trebuie intervențiunea energică a familiei sale, ca să cedeze.

Neurastenicul din contră, e foarte sugestiv, medicul are asupra lui mare putere, îi poate schimba dispozițiunea sufletească foarte repede, și în bine și în rău.

Alte semne de diagnostic diferențial morală mai sunt: neurastenicul este egoist, melancolicul este altruist. Neurastenicul e supărăcios; plictisește toată lumea din jurul său, istorisește de o sută de ori același lucru, se uită la „buletinul”

Cronică pedagogică.

Educațiunea în școalele elementare și defectele ei.

De

G. F. Preșmerean.

Având arta educațiunii ca problemă dezvoltarea caracterului religios-moral al elevului, ca ideal al personalității omeneste, încă din cele mai vechi timpuri omenirea a considerat datorită de a crește copiii ca o chemare sfântă, punându-o sub scutul bisericii și mai târziu și al statului.

Pentru îndeplinirea conștientioasă a acesteia și adevărat scop ideal, poate servi numai o adevărată educațiune, care are în vedere nu numai cultura intelectuală, ci și cultura inimii și a caracterului elevului. Astăzi însă, când acest fel de cultură lipsește din sistemul nostru educativ, nu-i mirare că o toată civilizațiunea înaintată totuși domnește în societate o stare patologică morală. Causa apoi, că în toate clasele sociale dăm peste atâți indivizi lipsiți de caracter, oare nu în sistemul greșit de educațiune ce se practică în școalele elementare trece căutată? Nu voesc prin aceasta să zic, că această scolare trebuie atribuită exclusiv persoanei educatorilor, cari în regulă generală sunt caractere întregi coreșpunzătoare scopului educațiunii, dar cu atât mai puțin se poate atribui aceasta elementelor încredințate purtării lor de grije.

Ce e drept, educatorii nu li-se poate atribui direct rolul exercitării unei influențe atât de desastroase asupra stării morale a tinerimii, totuși li se poate imputa o bună parte din săderile morale ale societății, întrucât e mai presus de orice îndoială, că lipsa unei intime armonii între cultura minții și a inimii si-

medicului său, îl sucește, îl învârtește, îl discută mai mult în rău decât în bine. Melancolicul din contră, este cel mai răbdător om din lume, el fuge de lume, și mai cu seamă de medic; e foarte nonocit dacă plictisește oareciva cu boala sa. El regretă plictiseala ce o pricinuește altora, cari sunt atât de buni cu el; în ideea lui el nu este vrednic de atâta bunăvoință din partea celor cari îl înconjură, și căora el le răsplătește cu neplăcerea de a l vedea. Preocuparea lui e, că impune celor ai săi prea mari sacrificii, că îi costă prea mulți bani, că nu poate lucra, și că nu va fi nici odată în stare să le răsplătească. Acest stadiu pregătitor către melancolia cea gravă poate dura câteva luni, până ce nenorocitul va încerca să se sinucidă.

Când bolnavul e atins de melancolie acută și cronică, oapte e dată câte odată într'o singură noapte.

La melancolici aceștia s'a observat, că greutatea corpului diminuează repede. Perderea greutateii e însoțită de violente dureri de cap.

Paraliza se anunță în modul următor: Caracterul individului se schimbă pe nesimțite, așa, încât nici bolnavul nu bagă de seamă schimbarea ce se oferă în el; membrii familiei și amicii pot observa operațiunea ce se petrece în amicul lor.

Fără de motive serioase, adeseori pentru o nimica toată, pacientul se infuriează din cale afară; dar peste câțva timp, în genere scurt, erupția de manie îi trece,

FOIȘOARĂ.

Neurastenie sau paralisie?

Boala timpului este așa zisa *neurastenie*, ce pe o românească cinstită se numește osteneală de nervi. Și în adevăr, pe aceste vremuri de greu traiu nervii cui nu obosesc, prea adeseori, peste măsură? Astfel am devenit cu toții, mai mult sau mai puțin neurastenici; astfel a devenit neurastenia o boală modernă, un trist epanegiu al civilizațiunii noastre de azi.

Neurastenia, considerată din punct de vedere medical, se poate confunda cu un început de paralisie.

Din cauza acesteia un doctoz german tratează în „Wiener Medizinische Wochenschrift” (Revista medicală săptămânală vieneză) chestiunea diferențierii acestor două boli.

Autorul e cunoscutul psihiatru, profesorul dr. *Alexandru Pulz*. Iată un extras din studiul său intitulat: „Ueber die Anfangsstadien einiger für den Hausarzt wichtiger Formen der Geisteskrankheit”. (Despre stadiile începătoare ale unor forme de boale psihice mai importante pentru medicul familiei).

... „Prin o diagnostic diferențială, pusă la timp unei boale, se pot evita mari, și adeseori ireparabile nenorociri, ce amenință pe un bolnav sau o familie. Eu

mă gândesc la aceia, cari fără motive aparente se sinucid, și cari la rubrica *Diverse* a ziarelor sunt tratați ca „neurastenici”, pe când ei în realitate sunt atinși de melancolie gravă. Cu toată profunda deosebire dintre neurastenie și melancolie, totuși la începutul manifestării lor, aparent ele ofer o asemănare oare care.

Melancolicul este în continuu indispus, incapabil de muncă, viitorul îl vede totdeauna în negru, noaptea nu poate dormi. Pacientul se simte mai ales dimineața și până la amiază foarte nonocit, pe când după amiază se simte mai bine, starea lui generală părându-i-se mai suportabilă, ba găsindu-se bine de tot. Observând cu atențiunea ambele forme de boală, se va putea stabili o exactă diagnostic diferențială între neurastenie și paralisie.

Neurastenia nu se dezvoltă spontan; ea e rezultatul unor greșeli îndelungate eforturi, pe urma cărora omul se alege ori cu sbuciumări morale, ori cu sdruncinarea sănătății, fără a se putea căuta sau să se îngrijească în timpul reconvalenței. Deprimarea morală și insuficiența intelectuală la melancolie se manifestă subit, în tot cazul fără nici o cauză prealabil apreciabilă. Senzațiunea lui generală e ca și când ar avea să suporte mii de înțepături și durul lui este de a sfârși cât mai repede ce o viață de plictiseală, devenită o povară insuportabilă. Pe lângă toate acestea, se mai ivesc lacune în inteligența melancolicului; și același lucru de mai multe ori, distras și

gura garanță a unei culturi sănătoase, e un eflux al sistemului greșit de educație de azi, pentru care numai învățătorii trebuie făcuți responsabili.

Prin acest sistem greșit neavându-se în vedere adevărata problemă a educației, nu poate ajunge individul să-și poată îndeplini adevărata destinație ca om. E cu totul deșartă părerea acelor, cari cred, că prin îmbogățirea cunoștințelor elevului și prin dezvoltarea intelectului s'a satisfăcut postulatul pedagogic, chiar fără a se stăruie întru perfecțiunea morală a caracterului, căci prin o dezvoltare intelectuală, unilaterală și lipsită de bazele moralității nu numai, că nu se realizează adevăratul scop al educației, dar se luoră direct contra lui. Știut este adecă, că prin o astfel de cultură înmulțindu-i-se și dezvoltându-i-se elevului numai forțele spiritului și ale corpului, fără r-i întări și conștiința morală, care ca o sentinelă neadormită are să păstreze neprihănită conduita morală a elevului, acela poate deveni cu atât mai periculos pentru moralitate, cu cât dispune de mai multe mijloace!

Acest adevăr îl întărește și istoria cu exemplele ei, din care ne putem convinge, că precum cei mai mari binefăcători ai omenirii, așa și cei mai despoți, au fost aceia, în cari puterile firești au ajuns la mai mare dezvoltare.

Aceste exemple sunt suficiente pentru a ne convinge despre greșala acelor educatori, cari judecă progresul în instrucțiune după cantitatea de cunoștințe a elevilor și după gradul de dezvoltare al puterilor, de cari dispun acia, iar nu după direcția în care se manifestă acestea. Trebuie să se știe, că dacă o parte a problemei educației constă în a promova în general dezvoltarea elevului, cealaltă parte are să completeze această dezvoltare, dându-i o direcțiune spre moralitate. Aceasta are totodată să sădească în el însuși pentru tot ce e frumos, nobil, ideal, făcând din acela un caracter moral și un om virtuos, în care să se realizeze idealul perfecțiunii omului.

În scopul de a promova ajungerea la acest ideal, este absolut indispensabil, ca educatorul să trezească în conștiința elevului un interes pedagogic multilateral, pe care să se întemeieze alături cu cultura minții, și cultura inimii.

Dezvoltat acest interes, ușor se poate transforma conștiința generală a elevului într-o conștiință morală, care nu se mulțamește numai cu contemplarea binei în idee, ci îl și execută. Prin îndeplinirea repetită de fapte bune apoi se pune bazele caracterului, care pentru că să fie deplin, trebuie să se bazeze pe o voință consecventă, și care față de toate tentațiunile și poftele sensuale, rămâne constantă în fapte.

Și unde trebuie în general să căutăm primele începuturi, în cari se întemeiază caracterul? Răspundem, în diferitele relațiuni de idei, pe cari ca și la formarea inteligenței, e dator educatorul să le sădească în conștiința elevului. Unele dintre niștințe adece, cari ca și sentimentele se nasc din relațiunile dintre idei a-junse în stare mai dezvoltată, ușor pot deveni active, trecând în fapte. În stadiul acesta ele iau numirea de voințe, că-

roara dacă educatorului îi succede să le asigure o direcție constantă spre îndeplinirea de fapte bune, atunci s'a asigurat în parte caracterul moral al elevului.

(Va urma.)

Din protopresbiterate.

Sinod protopresbiteral în Cluj.

Cluj, 28 Februarie v.

Azi s'a ținut aici în cancelaria protopresbiterală sinodală protopresbiter ordinare sub conducerea P. O. D. protopresbiter Tulliu Roșescu, fiind prezenți membrii în numărul cererit pentru aducerea de concluze valide.

După serviciul divin împreună cu chemarea sf. Duh, s'a slujit parastas pentru marele mecenat Em. Gozdu și arhiepiscopii și metropolii Andrei baron de Șaguna și Miron Romanul, la care a asistat în corpore tinerimea universitară, care beneficiază din fundațiunea acestui mare binefăcător, și a cântat în cor răspunsurile sub conducerea clericului abs. și iurist O. Costea.

Terminat serviciul acesta, catihetul dela școlile de aici, clericul abs. și iurist Petru Roșca cu mare cunoștință de cauză a ținut un frumos panegiric, întru amintirea acestor mari bărbați, și a fost ascultat cu viu interes și mare plăcere din partea tuturor colegilor lui și a membrilor comitetului protopresbiter, cari au asistat la acest parastas.

La ora hotărâtă în program întrunindu-se membrii sinodului în cancelaria protopresbiterală, părințele protopresbiter a deschis ședința prin o cuvântare foarte instructivă, în care cu duioșie a descris în colorii vii starea critică a bisericii și școlii noastre din timpul de față, apelând la inima fiecărui membru să conlucre în cercul său de activitate pentru salvarea cauzei celei sfinte a bisericii și școlii.

După citirea raportului despre activitatea sa de protopresbiter, despre starea protopresbiteratului și despre mersul afacerilor oficiale, în ordinea propunerilor, — un valoros și vechiu membru al acestui sinod, după ce a descris pe larg și a ilustrat cu colorii vii într'un limbaj fluent starea critică a bisericii noastre la care o expusă prin proiectul congruei, a făcut o propunere de mare interes, pe care află de bine a o aduce la cunoștința onoratului public românesc și anume:

Sinodul protopresbiter roagă pe Excelența Sa, dl arhiepiscop și metropolit Ioan Meșianu, să intervie în casa magnaților, ca acest proiect, care vatămă autonomia și vaza bisericii noastre să fie retras, căci astfel acest proiect este o adevărată batjocură la adresa clerului, executarea acelor dispozițiuni din proiect ar fi o eludare a întregii autorități a bisericii, ar fi o aservire directă a clerului intereselor lumești și caprițiilor guvernului, ear la caz de neretregere preoțimea noastră e gata să abzească de congruă și să trăiască numai din precara și jertfa, ce a adus și dat și în trecut poporul nostru slujitorilor săi credincioși.

Un participant.

cifre se incurcă la coloana sutimilor sau a miimilor etc., și nu e în stare să găsească greșeala, când i se atrage atențiunea asupra ei.

Când paralisatul povestește o va face lapsuri, uită cuvinte, schimbă numele între ele, ceea ce dealmintrelea se poate întâmpla și unui om sănătos, dar nu e de dorit ca să se repete. Paralticul nu bogă de seamă însă cum vorbește. Adeseori e pe stradă incomplet îmbrăcat, își uită pălăria și pleacă fără ea; pune ceva la foc ca să fiarbă și nu aprinde focul.

Neurastenicul are și el absență de memorie; dar totuși e în stare să deslege probleme matematice, deși cu ceva greutate, și dacă greșește la o coloană, știe să îndrepteze eroarea. Paralticul, deși știe tabla de înmulțire, la multiplicarea adună greșit.

Neurastenicul se observă minuior, nu i scapă nici un fel de „simptom” ce îl neliniștește, aleargă repede la doctori, și îi ia în rând. El își agravează diagnosa ce și-o face singur; singur se crede că merge cu pași repezi spre paralizie. Adevăratul paraltic ehipocondriac, se plânge și el de mizeria în care se găsește, dar nu insistă mult asupra sa. El e oribil de distras, și pare că n'are timp ori nu poate să se ocupe mult cu persoana sa. Neurastenicul se vaetă necortenit de „nervozitatea” sa, de iritabilitatea sa.

Aceste sunt în liniamente principale diferențele între neurastenic și paraltic.

Curățenia în biserică.

Obiect de dezbătut în conferințele preoțești, de Nicolau Aron, paroh gr. or. în Galați, lângă Olt.

Am crezut că e lucru bun, să scriu câte ceva despre curățenia, ce trebuie observată în biserică noastră, căci mult e de dorit pentru îndreptarea acesteia.

Chestiunea curățeniei și a buneii rândueli în biserică ar trebui să fie obiect de dezbătut în conferințele preoțești.

Biserica e casa lui Dumnezeu. Noțiunea aceasta e de-juns, pentru-ca să te silești, ca acea casă, să fie așa întocmită, ca să-i placă întâiu lui Dumnezeu, și apoi oamenilor.

Creștinul, când pleacă la biserică, aruncă hainele cele murdare, își curăță trupul și fața, se îmbracă în vesminte curate, și așa pleacă la biserică, la auzul toacei.

La ușa bisericii își mai face o sfântă cruce, precum ș'a făcut la auzul toacei, în casa și curtea sa, și oftând plin de credință, zice: *Dumnezeule, curățește-mă pre mine păcătosul*, cerând dela Dumnezeu, și curățenia din lăuntru, precum o are pe cea din afară.

Iată, cu ce pregătire intră creștinul în casa lui Dumnezeu: curat la suflet, curat la trup și curat la îmbrăcăminte.

Biserica este *totalitatea creștinilor*, toți se adună, așa pregătiți, și biserică vie se sălășluiește în biserică moartă, în zidirea pregătită din piatră și cărămidă, tenacitate și spoiță cu var, ici colea zăgrăvită cu chipuri de ale sfinților, provăzută cu altar „sfânta sfințelor”, deschilinit de corabie „sfântul”, prin templu bisericii, înfrumusețată cu icoane și cu crucea Domnului.

Preotul, primul creștin, cel care trebuie să dea exemple tuturor creștinilor în ale curățeniei, — la toacă intră în biserică, el cel dintâiu. Pregătit cu sufletul mai mult, apropiindu-se de casa lui Dumnezeu, la intrare, zice: *Dumnezeule curățește mă pre mine păcătosul*.

Curat la suflet, mai mult, — dar' curat și la trup și în cele ale îmbrăcămintei, — preotul este chemat a priveghea asupra curățeniei din biserică, nemijlocit, prin îngrijitorii laici bisericești: *crâșnicul, episcopul și membrii comitetului parohial*.

Preotul, intrând în biserică, aruncă ochii în toate părțile, observând, de sunt toate în regulă.

Măturatul, ștergerea de prav și aerizatul în biserică, rândul sfințicilor și icoanelor în biserică, aprinderea de candelă și lumini în biserică, rândul vestmintelor și cărților de servit în biserică, trasul clopotelor și tânăstul în biserică și proscemia, — iată, atât a lucruri, cari toate bine trebuiesc îndeplinite, numai la timpul oportun, și într'un mod potrivit și cu sfințenia, ce trebuie observată, în casa cea sfântă, în casa lui Dumnezeu.

Iisus ni-a lăsat pildă, cum să se facă lucrul de curățenie, când a cercetat pre Marta și Maria, în casa lor. *„Marto! Marto! te grijești și spre multe te silești, un lucru însă trebuiește; cară Maria partea cea bună și-a ales, carea nu se va lua dela dâns”*.

Pilda cu Marta și cu Maria ne arată, că cea mai mare curățenie trebuie făcută în biserică; trebuie făcută însă la timp potrivit, ca să nu se conturbe serviciul divin. Nici preotul, nici cântăreții, să nu fie conturbați în slojba ce desvoaltă în biserică. Vecernia, Utrenia, Liturgia și alte servitii sacramentale, săvârșite în biserică, să nu fie conturbate prin lucrări de curățenie și aranjat din partea îngrijitorilor, căci *se viciul divin este lucrul principal*. — *„Maria partea cea bună și-a ales”*.

Curățitul în bisericile noastre, onoare excepțională, se face greșit; ear aranjarea celorlalte lucrări, împreună cu serviciul divin, bazate pre uzul local vechiu, se face în multe biserici asemenea într'un mod necorespunzător timpului prezent. Să luăm pe rând.

1. *Măturatul, ștergerea de prav și aerizatul în biserică*. — Aceasta le face crâșnicul (goșmaru) bisericii. Crâșnic este ales, de regulă, un bătrân și evlavios om, și mai în tot locul dintre plogarii noștri mai săraici, cari pentru puțină plată se aplică a servi biserică, sau că o servesc mai mult pentru simțul de evlavie. Ca să nu-și peardă z'ua de lu ru și câștigul privat, știm că dela biserică nu are cine știe ce plată, *măturatul în biserică* îl face Dumineoa și sărbătoreala dumineată, dar' și atunci, numai după-ce își găță lucrul său privat, și după-ce se curăță și primenește, mai întâiu pre sine, pentru biserică. Ca să gate mai curând cu măturatul în biserică, prinde în mână un târn (o mătură lungă de curte), și cât ai bate în palme, biserică e măturată, lăsând în adomș-ră un colb de prav, care te înecă și care în timpul utreniei umple plămâni

preotului și cântăreților și toate suprafețele celorlalte obiecte din biserică, de poate numai în ziua a doua s'ar putea șterge, când biserică devine deșartă de credincioși.

Trebuie îngrijit, ca crâșnicul să fie ales din generația mai tină, și să fie plătit corespunzător. Măturatul în biserică să-l facă în presara Dumineei și șerbătoarei, stropind padimentul mai întăiu cu apă, cu o stropitoare enume întocmită, ca să nu lase bălți mari de apă pe jos, și apoi cu o mătură potrivită (o mătură de boltă), încet și cu timp de ajuns să curețe biserică.

(Va urma.)

Din România.

Adunarea generală a „Transilvaniei”. Societatea culturală „Transilvania” din București pentru sprijinirea studenților și meseriașilor noștri și-a ținut ieri adunarea generală anuală sub conducerea prezidentului Ion Bianu. În noul comitet s'au ales domni: I. Bianu, prezident. Gârboviceanu și Angelo, viceprezidenți. Galea, G. Bogdan-Duică, Clinciu, Teclu, Tacu, M. Popovici și C. Roman, membri. S. A'bin, Dr. E. Pop, chimistul Pop și O. Lugojianu, censori. S'a votat budgetul și s'au luat hotărâri pentru o activitate mai intensă a societății. Intre membri noi s'au înscris și câțiva profesori români din Macedonia.

Invățământ clasic. Profesorii secundari de limbi clasice dela licee și gimnazii din București s'au întrunit în săptămâna trecută, ca să pună bazele unei societăți în scopul de a propaga învățământul clasicismului. S'a hotărât constituirea societății și scoaterea unei reviste, care să oglindească vederile membrilor acestei societăți.

Drepturi Dobrogenilor. Ministrul-prezident și ministrul de interne al României, dl Ioan I. C. Brătianu, a prezentat un proiect de lege, care acordă locuitorilor din județele Constanța și Tulcea drepturile politice recunoscute Românilor prin constituție. Fiecare din aceste județe va alege câte doi deputați în colegiul I. și câte unul în colegiile II. și III., precum și câte doi senatori în col. I. și câte unul în col. II. Ministrul în espunerea sa de motive arată progresul realizat: numărul locuitorilor Dobrogei dela 1880 și până astăzi s'a îndoit: se găsește astăzi peste 300 de mii de suflete, din care populațiunea de origine română e de peste 163 de mii; s'a îmbunătățit în mod simțitor lucrarea pământului, comerțul a luat un avânt, s'au clădit școli și biserici, s'au construit căi de comunicațiune, pentru portul Constanța statul a făcut jertfe considerabile, cheltuind pentru el și pentru podul de peste Dunăre peste 83 de milioane de lei ș. a. În urma acestor progrese netăgăduite a sosit vremea să se bucore de drepturi politice și cei din dreapta Dunării.

Din Făgăraș.

Adunarea generală a reuniunii femeilor române.

— 12 Martie n.

Reuniunea femeilor române gr.-or. din Făgăraș și jur în ședința comitetului din 25 Martie 1906, constatând, că generațiunea prezentă, fiicele decedatelor mame fondatoare ale Reuniunii, au rămas străine de această corporațiune fi antropică, a apelat la toate femeile române rugându-le să adune înscrieri de membre și să facă colectă de șjutoare, iar pentru acest scop a împărțit mai multe liste de subscrieri. Fundcă prestațiunile Reuniunii pe atunci nu aveau colorit național, apelul nu a avut efectul dorit.

În 15 Februarie a. o. s'a aranjat în bună nțelegere cu Reuniunea soră gr.-cat., o petrecere curat românească, și în costume românești, care a s'vat un rezultat atât moral cât și material foarte mulțamitor, așa încât îndată după producțiunea s'a observat o mai mare interesare față de Reuniune, ear în 7 l. c. când s'a ținut adunarea generală a Reuniunii, s'au prezentat 35 membre noi, cari s'au înscris în una din listele distribuite la anul 1906, și pe cari prezidenta adunării generale cu mare bucurie le-a proclamat membre ale reuniunii, iar adunarea a luat la cunoștință faptul acesta. Secretarul reuniunii, dom. Ioan Berescu, care totodată e și dascăl la școala gr.-or. din Făgăraș, în loc de a corăspunde recerării prezidenței de a prefa obiectul următor din program, a făcut propunerea, ca adunarea să nu primească pe cele înscrise și deja proclamate ca membre ale reuniunii, iar tacs-le plătețe

de 140 coroane să nu se accepte, căci dă trage la înălțimea caracterului nepătat al acestora.

Această propunere a provocat în majoritatea adunării o indignare, care s'a potestă atunci, când din partea auditorului s'a arătat și câte un strigăt „asa este.”

Secretarul intenționat a zădărnicit ședința și alegerile, cari erau puse în program, căci încă înainte de ședința s'a fost provocat un scandal în comitetul reuniunii, iar în ziua de alegere s'a continuat gălăgia furtunoasă prin tumult și sberături de ale celor neîndreptățiți.

Avem de a mulțumi evitarea scandalului numai prezidenței adunării, care nu și-a pierdut prezența și paciența, ci cu tact și obiectivitate a știut să apere această corporație un scop atât de nobil și menire atât de sublimă contra atacurilor îndreptate asupra existenței ei și nu a suferit, ca această instituție filantropică să se folosească pentru pasiuni și interese particulare. A detras secretariul cuvântul, a suspendat ședința și numai după ce s'a restabilit ordinea, depărându-se dintre 55 membre îndreptățiți 10 opoziționale, — s'a redeschis ședința și s'a făcut alegerile în mod legal, în liniște, armonie și cu aclamațiune. *Un martor ocular.*

„Albina”.

(Fine.)

Reportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală! Avem onoarea a vă raporta, că examinând conturile „Bilanț” și „Profit și Pierdere” ale institutului de credit și economii „Albina”, le-am aflat exacte și compuse în conformitate cu dispozițiile legii comerciale și a statutelor institutului.

Sconstrând la finea anului efectele, numărul și alta valori le-am aflat în consonanță numerică cu cărțile de contabilitate.

În urma acestora propunem:

1. Aprobarea bilanțului încheiat la 31 Decembrie 1908.

2. Impărțirea profitului net, în conformitate cu propunerile Direcțiunii.

3. Darea absolutului pentru anul de gestiune 1908 atât direcțiunii, cât și subsemnatului comitet.

Sibiu, 12 Februarie 1909.

Comitetul de supraveghiere:

Mateiu Voileanu m. p. Ioan Henteș m. p.
V. Finciu m. p. Dr. V. Bologa m. p.

Propunere

relativ la fuzionarea „Albinei” cu institutul de credit și economii „Lugoșana” din Lugoș.

În consonanță cu concluzul adunării generale ultime a institutului de credit și economii „Lugoșana” din Lugoș, se decide fuzionarea „Albinei” cu „Lugoșana” sub următoarele condițiuni:

1. Toate actele și pasivele „Lugoșanei” trec în proprietatea și sarcina „Albinei” contra 750 acții „Albina” în valoare nominală de cor. 150,000, având a primi acționarii „Lugoșanei” în schimb pentru două acții de ale „Lugoșanei” câte o acție de-a „Albinei” sau în numărul câte 210 coroane de o acție.

2. Acțiunile pentru cari n'ar opta unii dintre acționarii „Lugoșanei” se vor rezerva cu preferință pentru acei acționari de ai „Lugoșanei”, cari reflectează cu prețul de coroane 420 de acție.

Propunere

pentru urcarea capitalului societății.

Capitalul societății se urcă dela K. 2.400,000 la K. 3.000,000.

În acest scop se vor emite 3000 acții nouă de câte K. 200 sub numerii curenți 12,001—15,000.

Din această emisiune 750 acții cu drept de a participa la dividendă cu începere dela 1 Ian. 1909 se dau acționarilor „Lugoșanei” din Lugoș, fuzionate cu „Albina” în schimb pentru 1500 acții de ale „Lugoșanei”, 2000 se reservează pentru acționarii actuali ai institutului, iar

restul de 250 se va vinde în favorul fondului special de rezervă.

Relativ la cele 2000 acții rezervate pentru acționarii actuali ai institutului, fiecare acționar are dreptul de preferință să opteze tot după 6 acții vechi trecute ne numele lui în registrul acționarilor (§. 7 al stat.), câte pentru o acție nouă.

În acest scop pentru complectarea numărului de 6 se pot cumpăra drepturi de optare dela acționarii cari nu optează — fără nici o taxă de transcriere.

Abateri dela condițiunea ca acțiunile vechi să fie înregistrate pe proprietarul actual se pot admite numai erezilor, cari vor dovedi: că proprietarul vechiu a răposat, că ei sunt îndreptățiți a moșteni acțiunile vechi înregistrate pe numele decedatului, că s'a pus la cale procedura de ereditare, dar nu s'a terminat. Această excepțiune însă se poate admite numai până la termenul fixat pentru însinuarea optării. Astfel de acții se vor libera îndreptățiților numai după predarea judecătorească a eredității.

Prețul acțiilor se va răspunde în sensul § ului 9 al statutelor în cinci rate trilingare egale și anume:

prima rată până la 1 Iulie 1909;
a doua „ „ „ 1 Octombrie 1909;
a treia „ „ „ 1 Ianuarie 1909;
a patra „ „ „ 1 Aprilie 1910;
a cincia „ „ „ 1 Iulie 1910.

Se pot plăti însă și mai multe rate deodată.

Acțiunile noi nu vor participa la dividenda anului curent, ci acționarii vor căpăta numai 5% interese după capitalul răspuns, dela ziua sosirii banilor la cassa institutului până la ultima Decembrie a. c. Vor participa însă la dividenda anului viitor, din care motiv ratele a patra și a cincia se vor răspunde cu 5% interese dela 1 Ianuarie 1910.

Față de acționarii cari nu vor plăti ratele regulat se va aplica §. 10 al statutelor.

Termenul pentru prima optare se fixează pe ziua de 15 Iunie a. c., iar pentru a doua îl va fixa direcțiunea institutului numai în cursul lunii Iulie a. c.

Acțiunile cari nu se vor subscrie până la acest termen se vor vinde tot în favorul fondului special de rezervă.

Acțiunile nouă se vor data din 1 Iulie 1910.

Deodată cu prima rată se va răspunde de fiecare acție o taxă de câte K 10 pentru acoperirea speșelor.

Această taxă se va conta la fondul special de rezervă, din care se vor acoperi și speșele.

NOUTĂȚI.

La Seghedin. Dl Dr. D. Lascu, care fusese condamnat la 6 luni de închisoare, întorcându-se din România s'a prezentat la căpitanul poliției ungurești din Predeal și i s'a predat de bunăvoie. De acolo a fost dus în temnița ordinară din Oradea-mare. Procurorul i-a comunicat hotărârea ministrului de justiție, care a ordonat să fie escortat în temnița d'n Seghedin. Pentru două broșuri politice i s'a luat d'n Dr. Lascu interogatorul și i-se va intenta un nou proces. Broșurile sunt: „Situația Românilor din țările corosane Sftului Stefan” și „Cuvânt către frații de luptă din Bihor”.

Procesul „Țării Noastre”. În toamna trecută dl Ovidiu Gritta, fost redactor responsabil la „Țara Noastră”, a fost condamnat din partea curții cu jurați din Cluj la șase luni temniță de stat și 400 cor. pedeapsă în bani. Curia în ședința de Luni a nimicit sentința și a achitat pe dl Gritta, pe motivul, că în articolul învinovat nu se cuprindea agitație în contra constituției, ci cel mult vătămare de onoare la adresa judecătorilor țării.

Contra congruei. Proiectul de lege privitor la congrua a fost dezbătut într-o conferință a preoților din tractul protopresbiterial al Aradului, unde s'a hotărât să roage pe P. S. S. Episcopul diecezei Aradului, să intervină pentru modificarea dispozițiilor, cari vatămă autonomia bisericii și demnitatea preoțimii.

Parastas. Duminecă în 8/21 Martie a. c. se va face parastas, în catedrală, întru pomenirea fericitului în Domnul *Coriolan Brediceanu*, fost avocat și deputat în cameră.

Alegere de preot. Duminecă în 1/14 Martie c. s'a ținut alegere de preot în frunța parohie gr.-or. Stremți din tractul Alba-Iulia. Dintre cei patru candidați a intrunit totalitatea voturilor dl *Ioan Neagoș* preot în Râpa-Rămeț și fost administrator al parohiei Stremți. Alegerea s'a săvârșit sub conducerea P. O. D. *Ioan Terulescu* protopresbiter tractual.

Pungaș păcălit. Un polițist din Peșta-nouă mergea alaltăieri noaptea, când nu era de serviciu, către casă. Cum nu era în uniformă și nici armă n'avea, i-a sărit în cale un pungaș, cu vorba: — „Banii sau viața!” Polițistul a răspuns liniștit: „Bani nu am, însă, dacă poștești, îți dau cvartir.” Stimabilul viteaz s'a cam spăriat la răspunsul neașteptat; dar iute s'a recules și s'a aruncat asupra polițistului. Sfârșitul luptei a fost, că acest din urmă a înghesat pe pungaș și i-a dus săi dea — cvartir.

Al 144-lea! Cassariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu” a solvit ajutorul statutar după răposatul membru *Maria P. Bendorfean*, zărieriță.

Acesta este al 144 lea cas de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibieni.

Școlari eliminați. Trei școlari dela gimneziul catolic din Oradea mare, cum am anunțat deja, fuseseră eliminați pentru o depeșă de felicitare trimisă ziaristului Szomor, cel cu publicațiile picante. Ministrul de culte, contele Apponyi, a confirmat sentența de eliminare adusă de corpul profesoral.

Totuși agrățiere. Se știe din Petersburg, că generalul Stössel și câțiva admirali, internați în fortăreața Petru-Paul, vor fi liberați în zilele acestea. Fostul apărător al Port-Arturului e grav bolnav, fiind lovit de apoplexie.

Afacerea Steinheil. Cercetarea în afacerea, despre care s'au publicat atâtea știri adevărate și neadevărate, e terminată. Dna Steinheil e acuzată ca urzitoarea de căpetenie în omorârea bărbatului său și a mamei sale.

Omor. Din Lipova se vestește, că într'un sat învecinat servitorul Teodor Birescu, fiind înfruntat adeseori de stăpânul său Pavel Vuculescu, un om cu stare bună, s'a hotărât să și răzbune asupra stăpânului. L-a pândit într'una din sări pe o stradă îndosită și cu o măciucă l-a tocat în cap. Vuculescu a rămas mort. Sluga a mărturisit fapta.

Demonstrație. Muncitorii socialiști din Budapesta serbând Luni ziua de 15 Martie s'au adunat în masă înaintea monumentului Petőfi, au manifestat pentru votul universal și secret, iar în fața casinei naționale au strigat în contra magnaților. După cuvântarea festivă a lui Bokányi, ținută lângă statua lui Petőfi, muncitorii au cântat marslieza și s'au împrăștiat în liniște.

La fondul „Episcopul Nicolae Poepa” pentru masa învățăcelilor meseriași: eu mai dăruit; Neconsolatul părinte Iosif Magda, paroh în Feneș, în amintirea fiului său Romul, fost pedagog în cursul II (Sibiu), 2 cor. Simeon Florea, sodal măsar, 30 bani; Mihail Giorma, sod. croitor, 20 bani și Victor Tordășianu, prezident, 10 bani.

Moarte din sărutare. În comuna Nagyke: a răposat de unăzi o femeie. Fie că sa, o fată de 18 ani, nainte d'a duce la groapă siorul în care zăcea maică sa, a sărutat mai de multe ori cadavrul. După câteva ceasuri i s'a făcut rău; iar medicul a constatat, că este o înveninare de sânge, produsă de otrava trupului mort. Fata nenorocită se vede, că avuse o rană neînsemnată la buze și prin rană a ajuns otrava în sânge. A treia zi au înmormântat-o și pe dânsa.

Alt omor. Din Kaposvár se știe, că locuitorul Pongor Mihály din Komlosd trăia rău cu nevastăsa, fiind din cale afară gelos. Cu câteva săptămâni mai înainte sosise acasă din America un frate mai tânăr al lui, cu numele Pongor József, care locuia acum în aceeași casă, fiind proprietatea lor comună. Bărbatul gelos și bănuitor a provocat pe fratele său să părăsească locuința, dar n'a fost ascultat. De aceea într-o noapte, când toți dormeau în casă, s'a sculat și cu un cuțit l-a junghiat; după aceea și-a implantat cuțitul în pieptul său, răbindu-se de moarte.

Adevărata primăvară. Încă câteva zile și pământul e scăpat de iarnă. Ce minunat ar fi când și organismul bolnav s'ar putea improspăta ca natura! Nesocotit e omul, care dacă e bolnav renunță la speranța unei vieți nouă și sănătoasă. Aceasta să referă în prima linie la aceia, cari sufer de boală de nervi și de boale moștenite. Metoda sigură a tămăduirii, a speranței și a încrederii o aflăm noi bolnavii în tratatul despre metoda electrică de vindecare, care op interesant se trimite gratis și franco în plic închis, prin institutul ord. de med. Electro-Vitalizer, Budapesta, Károlykört e., Mezzenin 56, dacă acela se cere prin o cartă poștală cu provocare la foaia noastră.

Aviz!

Onorații membri ai „Societății pentru crearea unui fond de teatru român” precum și toți prietini manifestărilor noastre culturale sunt invitați — în vederea unei organizații teatrale — Duminecă în 21 Martie st. n. la 4 oare d. a. la o consfătuire, ce va avea loc în sala festivă din „Muzeul Asociațiunii”.

Pentru comitetul organizator:

Iuliu Enescu.

Poșta redacției.

Dnii G. F. P. în B. Până nu vedem manuscrisul, nu ne putem pronunța. Trimite-l deci, dar să fie scris numai pe o față.

Teatru german.

Mercuri: *Fösterchristl*, operetă.

Joi: în beneficiul doșoarei *Orth*, *Wohltäter der Menschheit* dramă.

Rachitis.

Mijloacele de nutrețământ eminent concentrate în

Emulsiunea lui SCOTT

Veritabil numai această marcă — Pescarul — că e m'ntr'garant al experienței lui SCOTT.

nutresc oasele, le fac tari și drepte și fac posibilă dezvoltarea unei carni sănătoase și bune.

Sănătatea în general se recăpătă în curând și cei mici și rachitici devin tot atât de sănătoși și tari, ca toți ceilalți. 4 (270) 5—5

Prețul sticlei originale cor. 2-50.

Se găsește în toate farmaciile.

Societatea pe acții pentru exploatarea și exportul apei minerale ungare

Budapesta V. Báthory u. 5.

Depozite generale la Dnii:

Ludovic Fuchs și I. B. Misselbacher
în Sibiu (Nagyszeben).

APE MINERALE

sunt în depozit și se vând cu schimbul sticlelor următoarele:

Borszék, fântâna principală
Borszék, fântâna Kossuth
Borszék, fântâna Baltazar
Matild, din fântâna Bodok
Baross
Borhegy
Boholt

Előpatak
Rákosul-sup. „Maria”
Fehérkő
Gloria
Isvorul Hebe
Horgász

Hankó
Káson Jakabfalva
Káson-Salutaris
Repat
Selter-săcuiesc
Stojka.

Nr. 159/1909 prot.

[95] 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu dreptul de succesiune în parohia de clasa II-a **Hașfalu**, protopresbiteratul tractului Sighișoara, pe baza rezoluției Preavenatului Consistoriu Arhidiecezan dto 10 Februarie 1909 Nro 1445 Bis. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din venitele parohiale fașionate la coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post, vor aștene în termenul sus indicat, subscrisului oficiu protopresbiteral cererile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a cuvânta.

Sighișoara, 2 Martie 1909.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișoara în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 37/909 Par.

[69] 3-3

Licitațiune minuendă.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Prea Veneratul Consistoriu arhidiecezan cu datul de 18 Decembrie 1908, Nr. 14295 Școl., pentru adaptarea școlii confesionale gr. or. rom. din **Bruiu** protopresbiteratul Agnita, se eserie licitațiune minuendă pe ziua de 9/22 Martie a. c. la 2 ore p. m. în locațiunea școlii confesionale gr. or. române din loc.

Doritorii de a lua în întreprindere această lucrare, înainte de începerea licitațiunii au să depună vadiu de 10% în bani gata sau hârtii de valoare după suma preliminară de 1197 cor. 20 fl.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a angaja la lucru pe acel întreprinzător în care va avea mai multă încredere.

Planul și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul par. gr.-or. din Bruiu.

Bruiu, din ședința comitetului parohial gr.-or. ținută la 10 Februarie 1909.

Ioan Berghea

Nicolae Băcilă

paroh.

prezident.

Am văzut:

Ioachim Muntean

protopop.

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a postului de învățător la școala confes. gr.-ort. română din comuna **Batiz** cu **Colanu mic** (Kis Káln), să eserie concurs cu termen de 15 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român”. Emolumentele sunt următoarele — până la 1 Iulie 1910 când se va întregi la suma de 1000 cor. — 600 cor., pentru conferințele învățătoresci 10 cor., cuartir în localul școlii, grădina pentru legumi, și 10 metri de lemne, din care are a se încălzi și sala de învățământ.

Invățătorul ales e dator a instrua elevii în cântările bisericesti, a ținea prelegere cu cei de repetiție și a cânta cu școlarii în Dumineci și sârbători răspunsurile liturgiei.

Cuincenalele să compută începând dela alegere numai după 5 ani de serviciu neîntrerupt la aceasta școală.

Concurenții la acest post au ași așterne cererile instruite conform legilor în vigoare la oficiul protopresbiteral în Hunedoara (Vajda Hunyad) în termenul sus indicat, îndatorati fiind a se prezenta înainte de Alegere în vre-o Duminecă ori sârbătoare la biserică din comună spre a-și arăta desteritatea în cântările și tipicul bisericesc.

Batiz, la 13/26 Februarie 1909.

Petru Șinca

paroh.

Nr. 65/1909.

[74] 3-3

Văzut:

Avram P. Păcurariu

Petru Cismaș

protopresbiter.

notar.

Nr. 200/1909

[84] 2-3

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a posturilor de învățători la școlile confes. gr.-ort. române din comunele **Gusu**, **Broșteni** și **Beșineu** să eserie concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român”. Emolumentele sunt 600 cor. din repartitie.

Invățătorul ales e dator a instrui elevii în cântările bisericesti, a ținea prelegeri cu cei de repetiție și a cânta cu școlarii în Dumineci și sârbători răspunsurile liturgiei.

Cuincenalele să compută începând dela alegere numai după 5 ani de serviciu neîntrerupt la această școală.

Concurenții la aceste posturi au ași așterne cererile instruite conform legilor în

vigoare la oficiul protopresbiteral Mercurea în termenul susindicat, îndatorati fiind a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă ori sârbătoare la biserică din comună spre a-și arăta desteritatea în cântările și tipicul bisericesc.

Mercurea, 24 Februarie 1909.

În conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Av. S. Pecurariu
protopresbiter.

Nr. 131/1909 prot.

[81] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan cu dreptul de succesiune în parohia de clasa II-a **Ferihaz**, protopresbiteratul tractului Sighișoara, pe baza rezoluției Preavenatului Consistoriu arhidiecezan dto 17 Februarie 1909. Nr. 1951 Bis. să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din venitele parohiale fașionate la coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post vor așterne, în termenul sus indicat, subscrisului Oficiu protopresbiteral cererile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Sighișoara, 22 Februarie 1909.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișoara, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 146. 1909 protopr.

[90] 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de învățătoriu la școala poporală gr.-or. română din comuna **Vidacutul-român** protopresbiteratul tractului Sighișoara, se eserie prin aceasta concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

Salor anual de 600 cor. și anume:

a) Din cassa bisericii: 348 coroane 08 fileri.

b) Din 5% după darea directă: 51 cor. 92 fl.

c) Ajutor din centru 200 cor., pe lângă cuartir și lemnele necesare de foc.

Întregirea salariului conform art. de lege XXVII, 1907, se va cere dela stat.

Cuincenalele se compută numai după instituirea definitivă la aceasta școală.

Concurenții să-și aștearnă cererile instruite conform normelor din vigoare subsemnatului, și să se prezenteze poporului în biserică pentru a-și arăta desteritatea în cântări.

Sighișoara, 26 Februarie 1909.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Sighișoara, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopresbiter.

Nr. 139/1909

[91] 2-2

Publicare de licitație.

Zidirea bisericii din **Feldioara** secuiescă se va da în întreprindere **Joi în 12/25 Martie a. c.** la 11 oare s. m. la fața locului pe cale de licitație minuendă.

Prețul strigării e statorit în suma de 25.062 cor. 32 fl. și reflecții au să depună înainte de licitație ca vadiu 2500 cor. în numărul sau hârtii de valoare.

Planul și preliminarul de spese se pot vedea la acest oficiu.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da întreprinderea la cel ce va oferi mai bune garanții fără privire la suma oferită.

Turda, 10 Martie st. n. 1909.

Oficiul protopresbiteral ort.

Jovian Mureșian

protop.

Nro. par. 24-1909.

[89] 2-3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Preavenatul Consistoriu Arhidiecezan Nro. 11505 Epitr. din 4/17 Octomvrie 1908 sa da în întreprindere pe calea licitațiunii publice minuendă zidirea turnului bisericii gr. or. rom. din **Curciu** (Kő ő.) protopresbiteratul Mediașului.

Licitațiunea se va ținea în școala gr. or. din loc la 7 Aprilie 1909 st. n. adevă în ziua de Bunavestire după ser-

viciul divin. Prețul de strigare e 5800 cor., în această sumă se cuprinde tot materialul brut: peatra, cărămida, năsip, țiglă, ciment, lemne, var, pe care întreprinzătorul are a le pune la dispoziție.

Licitanții au a depune înainte de începerea licitațiunii vadiu de 10% după prețul de strigare. Ofertele ulterioare nu se vor lua în considerare. Comitetul parohial îi stă în drept a conrede cu lucrarea pe oricare și dintre plus oferenti. Planul, preliminarul de spese și condițiunile se pot vedea la oficiul parohial din Curciu.

Curciu, în 10 Martie 1909 st. n.

Ambr. Marcoviciu

Artimon Radu

paroh gr.-or.

epitrop I.

Vidi:

Romul Mircea

protopresbiter.

Se află de vânzare:**Lămâi mari și galbine,**

3 bucați 5 crețari.

Portocale frumoase,

3 bucați 5 crețari.

Ciapă frumoasă.**Harapacică, usturoi, carfiol și poame frumoase**

la

Hermann Hermann

Sibiu

Nr. 29. Piața mică. Nr. 29.

(77) 2-3

Nu e necesară reclama.

Fiecare om știe, că

I. școală de vierit, Riomfalvaalui **Simon Nemenz**

are cele mai frumoase vițe de vie altoite.

Se trimit gratis și franco cataloage cu ilustrațiuni. [306] 25-86

Vițe de vie altoite

expediază sorte curate, sub garanție, în sortiment bogat, de ani cunoscuta și solida firmă:

Prima plantatiune de vițe de pe Târnave.

Proprietar: **FR. CASPARI**, Mediaș, Nr. 62 (Transilvania).

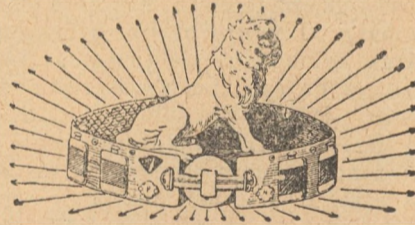
Rog a cere catalog ilustrat!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării și poate deci fiecare posesor de vie a-și cere informațiuni despre soliditatea numitei firme, dela persoane cunoscute. (292) 31-34

Săpun de lapte de lilie**Steckenpferd.****Cel mai bun săpun pentru piele și contra petelor de soare.**

Se capătă pretutindeni!

[38] 5-40

Câți bolnavi

sunt astăzi, cari nu știu ce putere vindecătoare există în electricitate, n'au idee ce admirabile rezultate de vindecat se ajung dacă se folosește cu scop această minunată putere naturală, la tratarea diferitelor boale, anume la slăbiciunile generale și sexuale de nervi, inimi nervoase, suferințe de stomah, reumă, sgârșiri și paralisie.

Institutul nostru fără a cruța dar osteneți și cheltueli a edat o carte minunat executată și foarte interesantă, care se trimite fiecărui interesat cu totul gratuit și franco în plic închis se provoca la acest ziar și a cere volumul pentru bărbați sau femei.

ELECTRO-VITALIZER,

[94] 1-3

institut ord. med.

Budapesta IV. Karlsring 2. Mezzanin 56.

Scrisoare de mulțămintă.

Dna Maria Tuhala, Ujpest, Strada Árpád, scrie în 1 Ianuarie 1908: P. St. Dle Doctor! Mă simt fericită, că Vă pot comunica, că cu ajutorul aparatului Dtră sunt aproape pe deplin vindecată. Într'adevăr m'am schimbat cu totul, sunt mai sdrăvănă, dozele dureri de cap și insomnie au dispărut cu totul. Nu mă pot îndestul mira de perfecțiunea aparatului Dtră, preste tot n'asi fi crezut că mă mii poate scăpa ceva de boala mea. Eu recomand cu căldură aparatul, tuturor cari sufer de durere de cap, insomnie și durere de spinare.

Coupon pentru o carte gratuită.

Cătră

ELEKTRO-VITALIZER, institut ordinar de medici
Budapesta, Károly-körut 2. Mezzanin 56.

bărbați

Vă rog a-mi trimete opui pentru femei Tractare asupra electro-terapieii moderne, gratuit și franco în plic închis.

Numele:

Adresa: